

וְלֹא דָחֵלי. בַּיּוֹן דְּחַטָּאוֹ אֲפִילוֹ קָלָא דְּלַתְתָּא לֹא הָיוּ
יָכְלִין לְמַיקֶם בֵּיהֶה. בְּגֻוִוְנָא דָא עַד לֹא חָבוּ יִשְׂרָאֵל
בְּשַׁעַתָּא דְּקִיּוֹםוֹ יִשְׂרָאֵל עַל טִירָא דְּסִינִי אֲתַעֲבָר
מַנְיִיחָו זָהָמָא דְּהָאי חִזְיאָה. דְּהָא כְּדִין בְּטוֹל יִצְרָא
הָרָע הָהָה מַעַלְמָא וְדַחְזָוּ לֵיהֶ מַגְיִיחָו. וּבְדִין אֲתַאֲחִידָו
בְּאִילְגָּא דְּהָיִי וְסַלְקוּ לְעִילָּא וְלֹא גַּחֲתָו לְתַתָּא.

כְּדִין הוּא יָדַעַן וְחַמָּאוֹן אַסְפְּקָלְרִיאָן עַלְאַיִן
וְאַתְּגָהָרִין עִינְיוֹנוֹ וְחַדָּאוֹן לְמַנְדָע וְלְמַשְׁמָע.
וּבְדִין חָגָר לוֹן קְדָשָׁא בָּרוּךְ הוּא חָגָרִין דְּאַתְוֹן
דְּשָׁמִיה קְדִישָׁא דָלָא יִכּוֹל לְשִׁלְטָה עַלְיִיחָו הָאֵי
הָוִיא וְלֹא יִסְאָב לוֹן בְּקָדְמִיתָא. בַּיּוֹן דְּחַטָּאוֹ בְּעַגֵּל
אֲתַעֲבָר מַגְיִיחָו כָּל אֲפָנָן דְּרָגֵינוֹ וְגַהְוָרִין עַלְאַיִן.
וְאַתְּעָבָרִי מַגְיִיחָו אֲגָנוֹן חָגָרִוּ מַזְיִינָנוֹ דְּאַתְעָטָרוֹ מַשְׁמָא
עַלְאָה קְדִישָׁא. וְאַמְשִיבָו עַלְיִיחָו חִזְיאָה בִּישָׁא

לשון הקודש

אוֹ הִי יוֹדָעִים וּרְאוֹאִים אַסְפְּקָלְרִיוֹת
עַלְיוֹנוֹת, וַעֲנִינָהָם אוֹרוֹ וְשָׁמָחִים לְדַעַת
פּוֹתְחִים. בַּיּוֹן שְׁחַטָּאוֹן, אֲפִילוֹ קּוֹל שְׁלָמְטָה
לֹא יָכְלוּ לְעַמְדָה בּוֹ. בָּמוֹ זֶה, עַד שְׁלָא
חַטָּאוֹ יִשְׂרָאֵל, בְּשָׁעָה שְׁעַמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל
הָר סִינִי נְתַבְּטָלָה מֵהֶם וְהַמֶּתֶן הַנְּחַשָּׁה
הָזֶה, שְׁהָרִי אוֹ בְּטוֹל יִצְרָא הָרָע הָיָה
מַהְעוֹלָם וְדַחְזָוּ אָתוֹן מֵהֶם, וְאוֹ נָאָחוּן בְּעֵין
הַחַיִם וְעַלְוָה לְמַעַלָּה וְלֹא יַרְדוּ לְמַטָּה.

כמלךדים יגרמו מותא לבל עולם. ולבד מה כתיב (שמות לג) **וירא אהרן ובל בני ישראל את משה והנה קבן עור פניו ויראו מגשת אליו.**

תא חוי, מה כתיב בקדמיתה (שמות יד) **וירא ישראל את ידו הגדולה ובלהו חמאן זהרין על אין ומתנחרין באספקלריה דנחרא דכתיב,** (שמות כ) **ובכל העם רואים את הקולות. ועל ימָא הוּא חמאן ולא דחלין דכתיב,** (שמות טו) **זה אליו ואנווה. לבתר דחטו פני הפסור לא הוּא יכולן למתחמי דכתיב** (שמות לד) **ויראו מגשת אליו.**

תא חוי, מה כתיב בהו (שמות לג) **ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב. דאתעבר מנינו אנון מזינן** (דאתהברו בהו ר"א דאתהברו בהז) **בטורא דסיני בגין דלא ישלוות בהו ההוא הויא בישא. כיון דאתעבר מנינו**

לשון הקודש

והמשיכו עליהם נחש הרע במו מקדם ובל העם ראים את הקולות. ועל הים הי יגרמו מות לבל העולם. ואחר בך מה כתוב? (שמות לג) **וירא אהרן ובל בני ישראל את משה והנה קבן עור פניו ויראו מגשת אליו.**

בא ראה מה כתוב בהם, (שם לג) **ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב, שבטלו מהם אוthem כלין זיין ושהתחברו בהם ואורים באספקלריה שמארה, שבתוב,** (שם כ)

מה כתיב, (שמות ל') ומשה יקח את האهل ונטה לו מיחוץ למחנה הרחק מון המלחנה.

אמר רבי אלעזר מאי hei קרא לנבי hei. אלא כיון DIDU משה דאתעברו מנייחו DISHRAEL אונז זינין עלאין, אמר הוא וזהאי מבאן ולהלאה חוויא בישא ייתי לדירא ביןיהו, ואי יקום מקדשא הבא ביןיהו, יסתאב. מיד ומשה יקח את האهل ונטה לו מיחוץ למחנה הרחק מון המלחנה. בגין דחמא משה דהא כדין ישלוט חוויא בישא מה דלא הוה מקדמת דנא.

וקרא לו אهل מועד, וכי לא הוה בקדמיתה אهل מועד. אלא בקדמיתה אهل סתם, השთא אهل מועד. מאי מועד. רבי אלעזר אמר טוב. ורבו אבא אמר לביש. רבי אלעזר אמר טוב מה מועד דאייה يوم חודה דסירה דאתוספה ביה

לשון הקודש

בهم נחש רע. כיון שבטלו מהם מה ב טוב? (שם) ומשה יקח את האهل ונטה לו מיחוץ למחנה הרחק מון המלחנה.

נחש רע מה שליא היה מקודם לזה.

וקרא לו אهل מועד, וכי לא היה בהתחלה אهل מועד? אלא בהתחלה אهل סתם, ובעת אهل מועד. מה זה מועד? רבי אלעזר אמר טוב, ורבו אבא

אמר רבי אלעזר, מה הפסיק היה אל זה? אלא כיון שידע משה שבטלו מישראל אותו כלוי זין עלינים, אמר, חורי וזהאי מבאן ולהלאה נחש רע יבא לדור ביןיהם, ואם יקום באן מקדש

קדושה (מה מועד) לא שלט**א** ביה פגימות**א**. אוף**ה** הבא קרא**ל**ה בשמי**ד** א לאחזה**ה** דהא אתרהיך (חויא)**ו** אهل**מ**בין**ו** זלא**ז** אתפגים**ז** ועל**ז** דא זקרא**ל**ז אهل**ז** מועד**ז** כתיב.

וְרַبִּי אָבָא אָמַר לְבִישׁ הַהָא בְקָדְמִיתָה הָהָה אֲהָל סְתִם כֹּמֹה דָאת אָמַר, (ישעה לו) אֲהָל בֶל יִצְעַן בֶל יִסְעַ יִתְדוֹתֵיו לְנֶצֶח. וְהַשְׂתָא אֲהָל מַזְעַד. בְקָדְמִיתָה לְמַיְהָב חַיּוֹן אַרְזְבֵין לְעַלְמֵין דָלָא יִשְׁלֹוט בְהָוּ מַזְתָא. מַבָּאָן וְלְהַלְאָה אֲהָל מַזְעַד כֹּמֹה דָאת אָמַר, (איוב לו) וּבֵית מַזְעַד לְכָל חֵי. הַשְׂתָא אַתִּיחָב בְיה זַמְנָא וְחַיּוֹן קָצְבוּן לְעַלְמָא. בְקָדְמִיתָה לֹא אֶתְפְּגִים, וְהַשְׂתָא אֶתְפְּגִים. בְקָדְמִיתָה חֶבְרוֹתָה זַוְגָא דְסִיחָרָא בְשֶׁמֶשָא דָלָא יַעֲדוֹן. הַשְׂתָא אֲהָל מַזְעַד זַוְגָא דְלַהּוֹן מַזְפָן לְזַמָן. וּבְגִינִי כְה זָקָרָא לֹא אֲהָל מַזְעַד מַה דָלָא.

הָהָה קֹדֶם.

לשון הקודש

הָהָה אֲהָל סְתִם, בָמו שָׁנָא מַר (ישעה לו) אמר לרע. רבי אלעור אמר לטוב - מה מועד**ז** שהוא יום תרוה של הלבנה עבשו**ז** אהל**ז** בֶל יִצְעַן בֶל יִסְעַ יִתְדוֹתֵיו לְנֶצֶח שגתוֹסֶפה**ז** בו קדשה. ופה מועד**ז** לא שולט**ז** בו חסרון, גם פאן קרא**ל**ה**ז** בשם זה, להראות**ז** שחרי התרחק**ז** נחשה**ז** אهل**ז** מבנייהם**ז** ולא נפניהם**ז**, ועל זה זקרא**ל**ז אهل**ז** מועד**ז** בתוב. **וְרַבִּי אָבָא אָמַר לַרְעָ – שָׁהָרִי בְהִתְחַלָה**

השלמה מההשומות (בין סימן מד – מה כולם. מראה מקומות תמצאהו בסוף הספר) **רבי שמעון היה יתיב ליליא חד ולעדי באורייתא.** והו יתבי קפיה רבי יהודה ורבי יצחק ורבי יוסף. אמר רבי יהודה הא כתיב, (שםות לו) **ויתנצלו בני ישראל אל את עדים מהר חורב,** וקאמרין דגרמו מותא עליהו מההוא זמנה ולעילא, **ושליט בהו ההוא חוויא בישא דאעדו ליה מגיחו בקדמיה.** ישראל תניח. יהושע דלא חטא, אעדי (ד"א אתער) מגיה ההוא זיננא עלאה דקביל עמהון בטורה דסיני או לא. (דף נג ע"א).

אי תימא דלא אעדי (ר"א אהעדי) מגיה, אי הבי אמאי מית בשאר בני נשא. **אי תימא דאתעדי מגיה,** אמאי. זהא לא חטא. זהא איה עם משה ההוא בשעתא דחבו ישראל. **ואי תימא** (ר"א ל"ג רהא) **דלא קביל ההוא עטרה בטורה דסיני** במה דקבילו

לשון הקודש

וועוג של הלבנה בשמש שלא יסרו, את עדים מהר חורב, ואמרנו שנגרמו בעשו אهل מועד, הוועוג שלאם מזמן ליפן. ולבן קרא לו אهل מועד מה שלא בתחללה. נינה ישראל, אבל יהושע שלא חטא, בטול ויתבטלו ממנה אותו בלי זין עליון שקיבל עטם בהר סיני או לא?

אם התאמיר שלא בטול ממנה, אם כי, למה מת בשאר בני ארם? אם התאמיר שהויסר ממנה – למה? וברاي לא חטא, שחררי הוא היה עם משה בשעה שהטאו

כאן כמה שורות **רבי שמעון היה ישב לילה אחד ועוסק בתורתה,** והוא יושבים לפניו רבי יהודה ורבי יצחק ורבי יוסף. אמר רבי יהודה, **הרוי בתוב** (שםות לו) **ויתנצלו בני ישראל**

ישראל, אמאי.

פָּתָח וַיֹּאמֶר, (תהלים יא) בַּי צְדִיק יְיָ צְדִקּוֹת אֲהָב יִשְׁרָאֵל יְיָהּוּ פְּנֵיכֶם. הָאֵי קָרָא אָמְרוּ בֵּיהֶן חֶבְרִיא מַאי דְּקָא אָמְרוּ. אָכְלָב בַּי צְדִיק יְיָ, צְדִיק הַזָּא וְשָׁמֵיהֶן צְדִיק. וּבְגִינֵּי בְּהֵךְ צְדִקּוֹת אֲהָב. יִשְׁרָאֵל, אַיְהּוּ יִשְׁרָאֵל. כִּמְהֵ דְּאַתָּ אָמְרָ צְדִיק וַיִּשְׁרָאֵל. וּעַל דָּא יְיָהּוּ פְּנֵיכֶם בֶּל בְּנֵי עַלְמָא וַיִּתְקַנֵּי אַרְחִיאֵהוּ לְמִיחָךְ בָּאָרֶחֶת מַיִשְׁרָאֵל בְּדַקָּא יִאָוֹת. הַא חִזֵּי, כְּרֵדָא אַיְלָשָׂא בְּרִיךְ הַזָּא עַלְמָא לֹא דָן לֵיהֶן אַלְאָ לְפָום רַזְבָּן דְּבָנֵי נְשָׁא.

וְתָא חִזֵּי, כְּדָה חַב אָדָם בְּאַילְנָא דְּאַכְלָ מַגִּיהָ, גַּרְמָן לְהַהְזָא אַילְנָא דְּשָׁרֵי בֵּיהֶן מוֹתָא לְבֶל עַלְמָא. וְגַרְים פְּנֵיכֶם לְאַפְּרַשָּׁא אַתְּתָא מַבְעָלָה. וְקָאִים חֻבָּה דְּפְנֵיכֶם דָּא בְּסִיחָרָא עד דְּקִיּוּמָו יִשְׁרָאֵל בְּטֻוֹרָא דְּסִינִּי. כִּיּוֹן דְּקִיּוּמָו יִשְׁרָאֵל בְּטֻוֹרָא דְּסִינִּי אַתְּעַבֵּר

לשון הקודש

וַיִּתְקַנֵּי דְּרָכֵיכֶם לְלַכְתָּ בְּדַרְךָ יִשְׁרָאֵל כְּרָאוֹי. בָּא רָאָה, בְּשָׁדוֹן הַקְּדוֹשָׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת הַעוֹלָם, אַיְנוּ דָן אָתוֹ אַלְאָ לְפִי רַב בְּנֵי הָאָדָם.

וּבָא וַיָּרָא, בְּשַׁחַטָּא אָדָם בְּעֵין שָׁאכָל מִמְּנָנוּ, גַּרְם לְאָתוֹ עַז שְׁשׁוֹרָה בּוֹ הַמּוֹתָה הַחֶבְרִים מִמְּנָה שָׁאָמְרוּ. אָכְלָב בַּי צְדִיק הַ/ צְדִקּוֹת צְדִיק הַזָּא וְשָׁמוֹ צְדִיק, וְלֹכְן צְדִקּוֹת אֲהָב. יִשְׁרָאֵל - הוּא יִשְׁרָאֵל, בָּמוֹ שָׁנָאָמָר צְדִיק עַד שְׁעַמְדוּ יִשְׁרָאֵל בְּהָר סִינִּי. כִּיּוֹن

יִשְׁרָאֵל? וְאֵם תֹּאמֶר שְׁלָא קִבְּלָ אֹתָה עַטְרָה בְּהָר סִינִּי בָּמוֹ שִׁקְבָּלוּ יִשְׁרָאֵל - לְמָה?

פָּתָח וַיֹּאמֶר, (תהלים י) בַּי צְדִיק הַ/ צְדִקּוֹת אֲהָב יְיָהּוּ פְּנֵיכֶם. בְּפָסּוֹק וְהַ אָמְרוּ הַחֶבְרִים מִמְּנָה שָׁאָמְרוּ. אָכְלָב בַּי צְדִיק הַ/ צְדִיק הַזָּא וְשָׁמוֹ צְדִיק, וְלֹכְן צְדִקּוֹת אֲהָב. יִשְׁרָאֵל - הוּא יִשְׁרָאֵל, בָּמוֹ שָׁנָאָמָר צְדִיק עַד וְזַהֲרָה זֶה יְיָהּוּ פְּנֵיכֶם, בֶּל בְּנֵי הַעוֹלָם,

ההוא פגימו רסיהָרָא וקיִמָא לאַנְהָרָא תְדֵיר.

כִּיּוֹן דְּחָבוּ יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא, תָּבַת בְּמַלְקָדְמַיוֹן סִיחָרָא לְאַתְפָגָםָא. וְשַׁלְטָא חֲווֵיא בִּישָׁא וְאַחִיד בָּה וּמְשִׁיךְ לָה לְגַבְיהָ. וּבְדַיְדָע מְשָׁה דְּחָבוּ יִשְׂרָאֵל וְאַתְעֶבֶר מְגַנְיָהוּ אֲנוֹן זִינְיוֹן קְדִישָׁוֹן עַלְאַיִן, יְדָע וְהָאִ דְּהָא חֲווֵיא אַחִיד בֵּיה בְּסִיחָרָא לְאַמְשָׁבָא לָה לְגַבְיהָ וְאַתְפָגִימָת. בְּדַיְן אָפִיק לָה לְבָר.

וּבִיּוֹן דְּקִיְמָא לְאַתְפָגָםָא אַפְּ עַל גַּב דִּיהֽוֹשָׁע קָאִים בְּעַטְרָא דְזִינְיָנוֹן דִילִיה, כִּיּוֹן דְּפָגִימִי שְׁרִיא בָּה וְאַתְהָדרָת בְּמָה דְּאַתְפָגִימָת בְּהַזְבָּא דָאָדָם, לֹא יְכַיל בָּר נְשָׁה לְאַתְקִיְמָא. בָּר מְשָׁה דְּהָהָה שְׁלִיט בָּה וּמוֹתִיה הָהָה בְּסִטְרָא אַחֲרָא עַלְאָה. וְעַל דָא לֹא הָהָה רְשָׁוֹ בָּה לְקִיְמָא לְיהֽוֹשָׁע תְּדֵיר וְלֹא לְאַחֲרָא. וְעַל פָּד אַחֲלָל מַזְעֵד קָרֵי לִיה. אַחֲלָל דְּהָא שְׁרִיא בֵּיה זְמָן קָצִיב לְכָל עַלְמָא.

לשון הקודש

ונְפָגָםָה, וְאוֹ הַזְצִיא אָוֹתָה הַחֲוֹצָה. כִּיּוֹן שְׁעַמְדָה לְהַפְנִים, אַפְּ עַל גַּב אָוֹתָה פָגָם הַלְבָנָה, וּמְמָה לְהָאִיר תְּמִיד. כִּיּוֹן שְׁחַטָאָו יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָל, שְׁבָה הַלְבָנָה לְהַפְנִים בְּמוֹמָקָדָם, וְשַׁלְטָת הַנְּחַשׁ תְּרֻעָה וְאַחֲוָה בָּה וּמְשִׁיךְ אֲלִיוֹן. וּבְשִׁידָע מְשָׁה שְׁחַטָאָו יִשְׂרָאֵל וְהַסְּרִיר מְהָם אָוֹתָם בְּלִי זְיָן קְדוֹשִׁים עַלְיוֹנִים, יְדָע וְהָאִ שְׁחַרִי הַנְּחַשׁ אַחֲוָה בְּלִבְנָה לְהַמְשִׁיכָה אֲלִיוֹן